

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ DLA MIASTA KOŁA**

ZA 2024 ROK

Koło, marzec 2025 r.

WPROWADZENIE

Przemoc jest jedną z form dysfunkcji występujących w wielu współczesnych rodzinach. Przyjmując definicję Rady Europy, przemoc domowa oznacza „wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami, lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą miejsce zamieszkania, czy nie”.

Analizując statystyki dotyczące przemocy domowej zaobserwować można, iż problem ten dotyczy najczęściej kobiet i dzieci. Z uwagi na swoją złożoność zjawisko to wymaga podejścia interdyscyplinarnego oraz stałej i systematycznej współpracy instytucji oraz organizacji rządowych i pozarządowych zmierzającej do zmniejszenia skali jego występowania. Równie ważna jest ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej. Doświadczanie przemocy domowej, a zatem w środowisku, które powinno kojarzyć się z bezpieczeństwem oraz godnymi warunkami bytowymi, niesie za sobą szczególnie dolegliwe konsekwencje.

Jednym z działań podejmowanych w celu przeciwdziałania przemocy domowej oraz pomocy osobom doświadczającym tejże przemocy jest opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie obowiązujący Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej dla Miasta Koła został opracowany na lata 2024-2028. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej, zadania i cele programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program został opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole. Program poprzedzony został Diagnozą zjawiska przemocy dla Miasta Koła. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych na terenie Miasta Koła wśród dwóch grup reprezentujących dwa lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy Miasta Koła;
- b) dzieci i młodzież szkolna uczący się w kolskich szkołach.

Pozyskano również dane obejmujące działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kole, Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji, Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Rodzinie oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za lata 2021, 2022 i 2023. Dane dotyczące statystyki mieszkańców Koła pozyskano z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Kole na dzień 31 grudnia 2023 r.

Program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy na terenie Miasta Koła. Określa kierunki lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy, w tym działania w obszarze szeroko rozumianej profilaktyki. Kontynuacja przedsięwzięć z lat wcześniejszych pozwala analizować efektywność stosowanych rozwiązań i przewidywać tendencje w obszarze zjawiska przemocy w kolejnych latach.

Niniejsze sprawozdanie za rok 2024 opisuje działania prowadzone na podstawie Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej dla Miasta Koła na lata 2024-2028 przyjętego Uchwałą Nr LXXIV/760/2024 Rady Miejskiej w Kole z dnia 31 stycznia 2024 r., gdzie wskazano cele:

CEL GŁÓWNY

Rozwój skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, zapewnienie profesjonalnej pomocy oraz ochrony osobom doświadczającym przemocy, a także wzmocnienie oddziaływań na jej sprawców.

Osiągnięciu celu głównego służyła realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Było to możliwe dzięki zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie Miasta Koła, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Profesjonalna pomoc oraz ochrona osób dotkniętych przemocą domową.
2. Skuteczne oddziaływanie na sprawców przemocy domowej.
3. Profilaktyka i edukacja wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej.
4. Podnoszenie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przemocy domowej.

Działania podjęte w roku 2024 w celu realizacji poszczególnych celów szczegółowych:

Ad. 1

- Pozyskano wiedzę na temat placówek zapewniających schronienie osobom doświadczającym przemocy oraz udzielających im wsparcia (współpraca z PCPR w Kole).

- Zwiększono dostępność poradnictwa psychologicznego i prawnego dla osób doświadczających przemocy domowej (współpraca z MOPiPR w Kole).
- Podjęto pracę socjalną z osobami dotkniętymi przemocą domową (działania w zakresie zadań własnych MOPS w Kole).
- Udzielono pomocy finansowej i rzeczowej osobom doświadczającym przemocy domowej domową (działania w zakresie zadań własnych MOPS w Kole).
- Została podniesiona świadomość społeczna w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem przez organizację akcji lokalnych i przyłączenie się do ogólnopolskiej kampanii społecznej na temat przeciwdziałania przemocy domowej „Dzieciństwo bez przemocy!”.
- Podnoszono świadomość osób doświadczających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw (działania Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Diagnostyczno-Pomocowych, MOPiPR w Kole).

Ad. 2

- Monitorowano na bieżąco sytuację rodzin, w których występuje przemoc domowa.
- Kierowano osoby stosujące przemoc do programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej organizowanych przez PCPR w Kole.
- Podjęto współpracę z podmiotami działającymi na terenie miasta, mającymi na celu realizację działań zmierzających do ograniczenia zjawiska przemocy domowej.
- Podnoszono świadomość osób stosujących przemoc domową w zakresie negatywnych konsekwencji prawnych, społecznych oraz zdrowotnych jej stosowania.
- Monitorowano i diagnozowano sytuację rodzin w których istniało przypuszczenie, że występuje przemoc domowa.

Ad. 3

- Kontynuowano edukację dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy.
- Przekazano materiały edukacyjno-informacyjne dotyczące problematyki przemocy domowej.
- Rozpowszechniano informacje o placówkach pomocowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
- Wspierano różne formy spędzania czasu wolnego, które promują zachowania nieagresywne.

Ad. 4

- Prowadzono szkolenia dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową w celu doskonalenia i podnoszenia ich umiejętności.
- Zapewniono pracownikom zawodowym zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostęp do specjalistycznej literatury.

REALIZACJA, MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU W ROKU 2024

Gmina Miejska Koło podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, powołanym przez Burmistrza Miasta Koła. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.
- 7) kuratorzy sądowi.

Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole. Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi: pracownik socjalny, funkcjonariusz Policji. Dodatkowo do pracy w grupie mogą zostać powołani: asystent rodziny, nauczyciel wychowawca lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego, osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagog, psycholog lub terapeuta, zawodowy kurator sądowy, społeczny kurator sądowy.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. Zespół Interdyscyplinarny w Kole liczył 20 członków. Są to przedstawiciele instytucji i podmiotów takich jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole, Komenda Powiatowa Policji w Kole, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kole, Szkoła Podstawowa nr 1 w Kole, Szkoła Podstawowa nr 2 w Kole, Szkoła Podstawowa nr 3 w Kole, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kole, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kole, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Kole, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kole, Prokuratura Rejonowa w Kole, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kole, Stowarzyszenie Przyjaciół Miasta Koła nad Wartą.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się raz na 2 miesiące, w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole.

Zespół Interdyscyplinarny realizował działania określone w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej dla Miasta Koła na lata 2024-2028.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oświatowych oraz instytucji pomocowych w danej gminie, w szczególności przez: diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym; inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom; inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań; monitorowanie procedury "Niebieskie Karty"; kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową; składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej Zespół powoływał Grupy diagnostyczno-pomocowe, których członkowie pracowali z indywidualnymi przypadkami. W skład Grupy diagnostyczno-pomocowej wchodził przedstawiciel wskazanych wyżej placówek. Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności: dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia; zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność; realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową; występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń; monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty"; zakończenie procedury "Niebieskie Karty"; dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę: uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty", wszczęcia procedury "Niebieskie Karty"; informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Dane statystyczne z roku 2024:

- ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego – 6
- ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły w 2024 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego – 37
- ilość powołanych Grup diagnostyczno-pomocowych – 37
- ilość posiedzeń Grup diagnostyczno-pomocowych dot. Niebieskich Kart w 2024 r. – 119 (z posiedzeniami Grup dot. NK założonych w latach wcześniejszych)
- ilość Niebieskich Kart zakończonych w 2024 r. – 41, w tym:
 - a) z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej – 39
 - b) z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań - 2

- ilość rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w 2024 r. – 61 (wraz z rodzinami objętymi procedurą NK w latach wcześniejszych, gdzie sprawy nie zostały zakończone)
- liczba rodzin objęta pracą socjalną – 23
- liczba osób objętych poradnictwem przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych – 14
- liczba osób dotkniętych przemocą domową uczestniczących w działaniach indywidualnych i grupowych – 27
- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa – 20, w tym pomocą prawną – 3, pomocą psychologiczną – 2, pomocą pedagogiczną – 1
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia - 8
- liczba opracowanych materiałów informacyjnych – 1
- liczba lokalnych kampanii społecznych - 1
- liczba punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą domową – 1
- liczba osób dotkniętych przemocą, które skorzystały z punktu konsultacyjnego - 20
- liczba szkoleń – 4, w tym 2 dla wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych – 1
- liczba podmiotów realizujących program korekcyjno-edukacyjny - 1
- liczba programów i kampanii społecznych, w których brano udział – 1
- liczba osób objętych oddziaływaniami Zespołu Interdyscyplinarnego – 136.

Podjęto współpracę oraz przekazano materiały edukacyjno-informacyjne dotyczące problematyki przemocy domowej następującym instytucjom: Komenda Powiatowa Policji w Kole, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kole, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole, Szkoła Podstawowa nr 1 w Kole, Szkoła Podstawowa nr 2 w Kole, Szkoła Podstawowa nr 3 w Kole, Szkoła Podstawowa nr 4 w Kole, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kole, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współzależnień w Kole, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kole, Prokuratura Rejonowa w Kole, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kole, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kole, Stowarzyszenie Przyjaciół Miasta Koła nad Wartą, Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole.

Źródło finansowania

W roku 2024 Zespół Interdyscyplinarny otrzymał środki własne gminy w kwocie 3.720,00 zł. Wojewoda Wielkopolski przyznał dotację celową w kwocie 6.000,00 zł z przeznaczeniem na organizację posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Otrzymane środki w łącznej kwocie 9.720,00 zł przeznaczono na zakup artykułów papierniczych, materiałów profilaktycznych, wyposażenie, szkolenia i organizację posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Sporządził:

Monika Świątek – przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Kole

PRZEWODNICZĄCA
Zespołu Interdyscyplinarnego
w Kole

Monika Świątek

